

Αθήνα: 3 Ιουνίου 2022

ΕΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 15
Ταχ. Κωδ.: 115 26 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Α.Παπακωνσταντίνου
Τηλ.: 213-2144700-60
E-mail: info@enpe.gr
Ιστοσελίδα: www.enpe.gr

Προς
κ. Σταύρο Αρναουτάκη
Περιφερειάρχη Κρήτης & μέλος
Εκτελεστικής Επιτροπής ΕΝ.Π.Ε.

Θέμα: Απάντηση σε ερώτημα αναφορικά με κώλυμα εκλογιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 56 του Συντάγματος

Σχετ.: Το με Α.Π.: 1280/1 Ιουνίου 2022 έγγραφό σας.

Αξιότιμε κύριε Περιφερειάρχη,

σε απάντηση του ερωτήματός σας αναφορικά με κώλυμα εκλογιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 56 του Συντάγματος και ειδικότερα με το «εάν το αξίωμα του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου θεωρείται μονοπρόσωπο όργανο ΟΤΑ β' βαθμού, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Συντάγματος και κατά συνέπεια υπάρχει κώλυμα εκλογιμότητας του Προέδρου ως υποψηφίου βουλευτή στις επερχόμενες κοινοβουλευτικές εκλογές», θέτω υπόψη σας τα εξής:

Κατ' άρθρο 56 παρ. 1, εδάφιο δεύτερο, του Συντάγματος της Ελλάδας (1975/1986/2001/2019), όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 6^{ης} Απριλίου 2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων και ισχύει σήμερα, «τα ανώτερα αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού δεν μπορούν να

ανακηρυχθούν υποψήφιοι ούτε να εκλεγούν βουλευτές κατά τη διάρκεια της θητείας για την οποία εξελέγησαν, ακόμη και αν παραιτηθούν».

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 113 (Περιφερειακές αρχές), του ιδρυτικού νόμου της αιρετής Περιφέρειας, υπ' αριθμ. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), ορίστηκαν ως «*Όργανα της Περιφέρειας, «ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες, το Περιφερειακό Συμβούλιο, η Οικονομική Επιτροπή και η Εκτελεστική Επιτροπή».*

Το ως άνω άρθρο καταργήθηκε από 05.06.2021 με την παρ. 1 άρθρου 91 του Ν. 4804/2021 «*Εκλογή Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών και λοιπές διατάξεις*» (Α' 90), με την επιφύλαξη του άρθρου 90 του ίδιου νόμου. Σύμφωνα δε με την παρ. 3 άρθρου 91 του Ν. 4804/2021 (Α' 90), όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στην παρούσα καταργούμενη διάταξη, νοούνται οι διατάξεις του Ν. 4804/2021 που ρυθμίζουν τα συναφή ζητήματα.

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 42 (Περιφερειακές αρχές) του Ν. 4804/2021 (Α' 90), ορίστηκε ότι, «*Οι Περιφέρειες διοικούνται από το Περιφερειακό Συμβούλιο, την Εκτελεστική Επιτροπή, την Οικονομική Επιτροπή, τις αποφασιστικού χαρακτήρα Επιτροπές του Περιφερειακού Συμβουλίου του άρθρου 164 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και τον Περιφερειάρχη».*

Από την παράθεση των παραπάνω διατάξεων προκύπτουν τα εξής:

Όργανα της Περιφέρειας είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή, η Οικονομική Επιτροπή, οι αποφασιστικού χαρακτήρα Επιτροπές του Περιφερειακού Συμβουλίου του άρθρου 164 του Ν. 3852/2010 (Α' 87) και ο Περιφερειάρχης.

Από αυτά, το μοναδικό μονοπρόσωπο όργανο της Περιφέρειας είναι ο Περιφερειάρχης ενώ όλα τα υπόλοιπα είναι συλλογικά.

Η οποιαδήποτε θέση – αξίωμα αιρετού μέλους συλλογικού οργάνου εντός αυτού (όπως Πρόεδρος, μέλος Προεδρείου), δεν εμπίπτει στην έννοια αυτοτελούς – μονοπρόσωπου οργάνου της Περιφέρειας ενώ εξάλλου, λόγω της στενής ερμηνείας των διατάξεων περί κωλυμάτων εκλογιμότητας, τέτοιο κώλυμα δεν μπορεί να συναχθεί ούτε με αναλογική ερμηνεία του άρθρου 56 παρ. 1 του Συντάγματος (*σχετ. απόφαση Συμβουλίου της Επικρατείας – Τμ. Γ' 2166/2004*).

Η μοναδική, μέχρι σήμερα, περίπτωση για την οποία δεν έχει ανακηρυχθεί υποψήφιος ΟΤΑ β' βαθμού, ως υποψήφιος βουλευτής κατά τη διεξαγωγή εθνικών – βουλευτικών εκλογών, λόγω κωλύματος εκλογιμότητας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 56 παρ. 1 του Συντάγματος, αφορά Πρόεδρο Ενιαίας (διευρυμένης) Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς κρίθηκε ότι

«είναι ανώτερο αιρετό μονοπρόσωπο όργανο των Οργανισμών Αυτοδιοίκησης δευτέρου βαθμού και δεν έχει λήξει η θητεία της, η δε παραίτησή της από το ανωτέρω αξίωμα δεν έχει έννομη επιρροή σύμφωνα με την ίδια ως άνω συνταγματική διάταξη» (σχετ. απόφαση ΑΙ Τμήματος Αρείου Πάγου υπ' αριθμ. 4/2007).

Κατά συνέπεια, η γνώμη μου στο ερώτημά σας είναι ότι για τον Πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου ουδέν κώλυμα εκλογιμότητας ως υποψηφίου βουλευτή υφίσταται κατά τις εθνικές – βουλευτικές εκλογές όποτε αυτές προκηρυχθούν και διεξαχθούν.

Τέλος, επισημαίνω ότι η παρούσα γνώμη μου δεν διαθέτει δεσμευτικό χαρακτήρα, καθώς - αποκλειστικά και μόνο- οι γνωμοδοτήσεις οι οποίες εκδίδονται, κατά τις προβλεπόμενες διατάξεις, από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και ακολούθως γίνονται αποδεκτές από το αρμόδιο κρατικό όργανο, αποτελούν πράξεις δεσμευτικές για τη Διοίκηση, τα Ν.Π.Δ.Δ. ή τις Ανεξάρτητες Αρχές (κατ' άρθρα 8 & 9 παρ. 6 Ν. 4831/2021, «Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και κατάσταση των λειτουργών και των υπαλλήλων του και άλλες διατάξεις» Α' 170).

Αργύρης Παπακωνσταντίνου

Νομικός Σύμβουλος ΕΝ.Π.Ε.